

Toimivien ja kustannustehokkaiden palvelujen lopettaminen Ikaalisista ei tuo kustannussäästöjä, eikä paranna palveluja

Pirkanmaan hyvinvointialueen palvelulupauksessa todetaan: *"Pidämme yhdessä huolta kaikkien pirkanmaalaisten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Tuemme sinua elämäsi käännekohdissa. Koh-
taamme sinut inhimillisesti, ammattimaisesti ja luotettavasti. Työmme perustuu parhaaseen osaa-
miseen ja tutkittuun tietoon. Olemme sinua varten, elämän vuoksi."*

Strategisista kärkiteemoista ensimmäinen kuuluu: *"Tärkeintä on ihminen, ansaitsemme asukkaiden
ja yhteisöjen luottamuksen, tavoitteemme on erinomainen asiakaskokemus ja saavutettavat palve-
lut, asukkaat ja henkilöstö osallistuvat palveluiden suunnitteluun, turvallisuus on meidän jokaisen
asia."*

Tällä hetkellä mikään näistä sinänsä kunnianhimoisista lupauksista ei valitettavasti ole toteutunut. Pirkan viime viikkojen toiminta on aiheuttanut laajaa epätietoisuutta, huolta, turvattomuutta ja suorannaista pelkoa niiden kuntien asukkaille, joilta hyvinvointialue uhkaa lakkauttaa merkittäviä lähipalveluja.

ASUKKAAT, HENKILÖSTÖ JA KUNNAT MUKAAN VALMISTELUTYÖHÖN

Tieto suunnitelmista lakkauttaa Ikaalisten sairaala ja mahdollisesti koko sote-keskus on otettu Ikaal-
isissa vastaan järkytyksellä. Lakkautusesityksen perusteet ovat hämärän peitossa. Valmistelua on
leimannut salamyhkäisyys, kiire ja perehtymättömyys asioihin. Jo nyt näyttää siltä, että suuruuden
ekonomia ei toimi ja Pirkan esityksen mukaan ainoa tapa saada oletettuja kustannussäästöjä on
karsia ja heikentää palveluja, seurauksista ja jälkikustannuksista piittaamatta.

Vielä ei ole myöhäistä kääntää valmistelun suuntaa, mutta kiire käänöksellä on. Strategian mukai-
sesti valmisteluun tulee ottaa mukaan henkilöstö, asukkaat ja kunnat, ennen kuin toiminnalla ro-
mutetaan hyvinvointivaltion perusteet kokonaan.

LAADUKKAASTI JA KUSTANNUSTEHOKKAASTI TOIMIVA PIRKANMAAN ENSIMMÄINEN SOTE-KESKUS LAKKAUTETAAN, MISSÄ SÄÄSTÖ?

Ikaalisissa on tehty pitkäjänteisesti ja tuloksellisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämistyötä.
On opeteltu ja opittu niin lääkerobottien käyttöä, etähoivaa, etälääkäripalveluja, sairaanhoitajan
vastaanottokäyntejä kuin sote-työpari yhteisvastaanottoja. Samanaikaisesti digitaalisia palveluja

edistettäessä on huomioitu fakta, joka nykyisessä valmistelussa vaikuttaa unohtuvan: Kaikilla ei ole mahdollisuutta käyttää digitaalisia palveluja. On myös paljon tilanteita, jolloin digitaaliset palvelut eivät ole vaihtoehto, vaan tarvitaan fyysinen vastaanotto, erityisesti ikäihmisten ja paljon palveluita tarvitsevien kohdalla. Moniammatillisen hyvän yhteistyön tuloksena Ikaalisissa on ollut jo pitkään tavoitteen mukainen, Pirkanmaan ensimmäinen sote-keskus, jota monelle alueelle vasta suunnitellaan. Tuloksia mittaamalla toimintaa on kehitetty jatkuvasti. Toiminnan laatu näkyy muun muassa vastaanottokäyntien vähenemisenä. Yhdellä käynnillä, yhden luukun periaatteella, moniammatillisella yhteistyöllä sote-palveluja tarvitseva ihminen on saanut avun nopeasti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti. Toimivalla palvelumallilla on myös vähennetty erikoissairaanhoidon tarvetta ja kustannuksia.

TOIMIVAT JA KUNNOSSA OLEVAT TILAT LAKKAUTETAAN, MISSÄ SÄÄSTÖ?

Ikaalisten kaupunki on vastuullisesti huolehtinut siitä, että tilat, joissa sosiaali- ja terveyspalveluja tuotetaan ovat erinomaisessa kunnossa, kuten Pirhan palveluverkkoselvityksessä myös todetaan. Tilat ovat myös monikäyttöiset ja muunneltavissa. Sairaalapaikkoja pystytään nostamaan ilman investointeja 60:een, kohtuullisen pienellä investoinnilla 90:een. On järjen vastaista, että palveluja toimivissa, parhaassa kunnossa olevissa ja helposti muunneltavissa tiloissa ollaan lakkauttamassa. Pirhan tulevaisuuden investointitarpeet ovat merkittävät myös kiinteistöjen osalta. On mahdotonta nähdä, että tällä esitetyllä ratkaisulla saavutettaisiin kustannussäästöjä.

HENKILÖSTÖN SAATAVUUS

Ikaalisten alueella Pirhan tuottamien sosiaali- ja terveyspalvelujen parissa työskentelee noin 160 henkilöä. Lisäksi Ikaalisissa työskentelee noin 160 muuta sote-alan ammattilaista yksityisillä palveluntuottajilla. Koskaan aiemmin, ennen kuin tämän vuoden alusta henkilöstön saatavuus ei ole noussut esteeksi laadukkaiden palvelujen tuottamiseksi Ikaalisissa. On totta, että sosiaali- ja terveysalan työntekijöistä on pula koko maassa, mutta syystä tai toisesta, siirryttäessä hyvinvointialueisiin, ongelma tuntuu räjähtäneen. On syytä ryhtyä niin Pirkanmaalla, kun koko maassa toimenpiteisiin, joissa työntekijöiden veto- ja pitovoimaan kiinnitetään erityistä huomiota, jotta emme joudu enää nykyistä pahempaan kierteeseen, jossa palveluja lakkautetaan sen vuoksi, että työntekijöitä ei saada.

ELINVOIMA

Ikaalisissa on vahva toisen asteen koulutus, jossa koulutetaan muun muassa lähihoitajia. Koulukampuksella opiskelee yli 700 toisen asteen opiskelijaa sadalta eri paikkakunnalta. Lakkauttamalla sairaala ja mahdollisesti koko sote-keskus heikennetään myös toisen asteen sote-alan koulutusta, joka tuottaa osaajia muutoinkin työvoimasta kärsivälle alalle.

Mahdollinen lakkautuspäätös heikentäisi myös niiden Ikaalisissa sote-alalla toimivien yksityisten palveluntuottajien toimintaedellytyksiä, jotka ovat aiemmin tehneet tiivistä yhteistyötä Ikaalisten

sote-keskuksen kanssa. Lakkautuksella on kielteisiä, elinvoimaa heikentäviä vaikutuksia myös muihin kuin sote-alan yrityksiin.

Sen lisäksi, että suunnitellut lakkautukset vaikuttavat palvelujen saatavuuteen, niillä on valtava vaikutus koko alueen elinvoimaisuuteen. Hyvinvointialueen toiminta rahoitetaan leikkaamalla yhdenvertaisesti kaikkien kuntien verotuloista 12,64% sekä siirtämällä valtionosuuksia hyvinvointialueen palvelutuotantoon. Kuntalaiset eivät kuitenkaan saisi palveluita enää yhdenvertaisesti. Ratkaisullaan hyvinvointialue asettaa kunnan talouden ja koko elinvoiman vaakalaudalle. Nykyisessä palveluverkon selvitysprosessissa kokonaisvaikutusten arviointi ja kuntien osallistaminen loistaa poissaolollaan.

Vastuullisena toimijana Pirhan tulee ottaa huomioon laaja yhteistyö ja perusteellinen vaikuttavuuden arviointi valmistelussa. Vain siten saadaan aikaan taloudellisesti ja toiminnallisesti hyväksyttäviä kestäviä ratkaisuja.

YHTEISTYÖ

Ikaalisten kaupunki sekä allekirjoittaneet tahot ymmärtävät taloudelliset seikat ja tarpeen kehittää palveluja. Näin on toimittu myös Ikaalisissa, kaupungin vielä vastatessa palvelutuotannosta.

Ikaalisten kaupunki on valmis rakentamaan ja avoimeen keskusteluun Ikaalisten palveluista, jotta saavutetaan paras mahdollinen lopputulos. Pirhan strategian mukaisesti henkilöstön ja asukkaiden sekä alueen kuntien osallistaminen takaa paremman lopputuloksen kuin nykyinen salaileva sanelu-politiikka. Sanelu ajaa sekä asukkaat että kunnat puolustamaan sote-palveluitaan kiivaasti, myös Ikaalisissa. Puolustamme palvelujamme laajalla rintamalla, jos tilanne sitä vaatii. Mieluiten haluaisimme saada luottamuksen palautettua toimijoiden välille uskoen yhteistyöhön ja rakentamaan ratkaisun hakuun kaikille elintärkeissä sote-palveluissa.

Tämän kannanoton ovat allekirjoittaneet seuraavat tahot:

Ikaalisten kaupunki

Ikaalisten vanhusneuvosto

Ikaalisten yrittäjät ry

MTK-Ikaalinen

Ikaalinen-seura ry

Jalmari Jyllin Säätiö

Jyllin Kodit Oy

Ikaalisten eläkkeensaajat ry

Eläkeliiton Ikaalisten yhdistys ry

Keskustan Ikaalisten kunnallisjärjestö

Ikaalisten Perussuomalaiset ry

Ikaalisten Kokoomus ry

Kyrösjärven Kokoomusnaiset ry

Ikaalisten Kansalliset Seniorit ry

Ikaalisten Vihreät ry

Ikaalisten Sosiaalidemokraattien kunnallisjärjestö

Kristillisdemokraattien Ikaalisten osasto

Riititalan Seudun Kylät ry

Kyläyhdistys Vatulan Nykäys ry

Tevaniemen Kyläseura ry

Kyrösjärven Seudun Näkövammaiset ry

MLL:n Ikaalisten yhdistyksen hallitus

Super Ikaalisten ao 626 ry

Tehy Ikaalisten ao 352

Ikaalisten JHL ry 286

Kyrösjärven Seudun Hengitysyhdistys ry

Luhalahden kyläseura ry

Ikaalisten vammaisneuvosto

Ikaalisten nuorisovaltuusto

Ikaalisten Invalidit ry

Kyrösjärven Seudun Diabetesyhdistys ry

IKAALISTEN VANHUSNEUVOSTON LAUSUNTO PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUEEN PALVELUVERKKOSUUNNITELMASTA

Ikaalisissa on hyvä, kymmenen vuotta sitten täysin peruskorjattu ja laajennettu sote-keskus, jossa saman katon alta löytyvät kaikki sote-palvelut! Ikaalisten vanhusneuvosto ihmettelee miksi Pirhan toimesta alettiin heti ajaa alas Ikaalisten hyvin ja taloudellisesti toimineet sote-palvelut?

Ikaalisissa on sotea kehitetty sote-kokonaisuutena, kuntalaisten kokemuksia ja toiveita kuunnellen. Ikaalisten sote on edelläkävijä maakunnallisesti ja myös valtakunnallisesti palvelujen kehittämisessä ja tuottamisessa, joista mm. digitalisaatio mainittakoon

Ikaalisten vanhustenhuoltoa on ohjannut *IKAALISTEN ILTA*, vanhustenhuollon strategia. **Ikaalisten Ilta, vanhustyön strategia 2022-2030 – YouTube.** Strategian laadinnassa ja päivitettäessä yhteistyötä tehtiin kuntalaisten, yhdistysten, yritysten, asiakkaiden ja eri hallintokuntien kanssa. Vanhusneuvosto on aina saanut olla vaikuttamassa strategiaan kuntalaisten äänen tuojana.

Vuosikymmenten ajan kaksi kertaa vuodessa on kokoontunut vanhustenhuollon asiakasraati, jossa ovat olleet mukana Ikaalisten perusturvajohtaja, ylilääkäri, johtava hoitaja, vahuspalveluiden päällikkö sekä vanhusneuvostosta kolme edustajaa. Esityslistan mukaisesti edettiin keskustelevasti ja mahdollisesti esille tullessiin kehittämisasioihin rivakasti tarttuen. Asiakasraadista tehtiin aina muistio. Soten talousarviohaasteet ja tavoitteet sekä tilinpäätökset ovat vuosittain käsitelty vanhustenhuollon asiakasraadissa. Tiedämme, että Ikaalilainen sote-palvelutuotanto on valtakunnallisessa vertailussa kilpailukykyinen myös taloudellisesti.

Sote-palvelut ovat Ikaalisissa olleet äärimmäisen hyvin hoidettuja. Kiitosta, humiointia, palkitsemista on tullut niin maakunnallisesti kuin valtakunnallisestikin. Acuta on antanut kiitosta Ikaalisten kotisairaalan ja sote-sairaalan toiminnasta.

Pirhan strategian painopisteinä mainitaan mm.

1. Tärkeintä on ihminen
2. Yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut
3. Palveluiden verkoston kehittäminen
  - Asiakaslähtöisyys
  - Saatavuus ja saavutettavuus

Ajamalla alas, lakkauttamalla Ikaalisten sote-palvelut emme voi parhaalla tahdollakaan käsittää mitenkä esim. nämä kohdat voivat toteutua Ikaalisissa taloudellisesti ja mikä tärkeintä kuntalaisia ja eritoten vanhuksia kunnioittavasti. Nyt karsittiin sitä mikä on korkealaatuista ja taloudellista.

IKAALINEN 24.08.2023

Ikaalisten vahusneuvosto
Ritva Viitaniemi
puheenjohtaja

Liite Ikaalisten kaupungin kannanottoon Pirkanmaan hyvinvointialueelle

Jalmari Jyllin Säätiö – vanhuuden hyväksi vuodesta 1965 Ikaalisissa

Jalmari Jyllin Säätiön toiminta perustuu Jalmari ja Lyyli Jyllin tekemään testamenttiin. Testamentin pohjana on, että Säätiö toimii vanhuuden hyväksi ja toimintaa ohjaavat lähimmäisvastuun perusarvot suvaitsevaisuus, välittäminen ja arvostus. Jalmari Jyllin Säätiö toteuttaa sääntöjensä pohjalta pitkäjänteistä vanhustyön kehittämistä ja pyrkii toimimaan ikäihmisten hyvän elämän tukena ja edistämisessä eri tavoin. Kehittämisellä sekä aktiivisella oppilaitosyhteistyöllä Säätiö pyrkii vaikuttamaan mm. vanhustyön vetovoimaan. Säätiön Asiantuntijapalveluiden toiminta yhdessä Seniorikuntokoulun ja Ystävätoiminnan kanssa ovat keskeinen peruste Säätiön toiminnan yleishyödylliselle statukselle. Jalmari Jyllin Säätiö toteuttaa tehtäväänsä myös vuokraamalla toimitilat Jyllin Kodit Oy:lle. Jyllin Kodit Oy on Säätiön 100% omistama sote-palveluita tarjoava organisaatio.

Asiakkaat ja palvelut

Suurimman osan Jyllin Kodin liikevaihdosta v. 2022 5,7 M € muodostuu ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, joka on tarkoitettu ikäihmisille, jotka eivät selviydy kotonaan enää kotihoidon avulla. Ikäihmisten asukaspaikkoja on Jyllin Kodilla yhteensä 87. Mielenterveys- ja päihdehuollon asukkaille suunnatussa Ainolassa asukaspaikkoja on 16. Ympärivuorokautisessa palveluasumisessa asukkaina ovat Ikaalisten, Hämeenkyrön, Tampereen, Parkanon, Ylöjärven, Sastamalan sekä muiden hyvinvointialueiden viranhaltijoiden kautta tulevat asiakkaat sekä yksityiset ikäihmiset. Vuonna 2022 ns. tehostetussa palveluasumisessa oli keskimäärin 100 asukasta.

Jyllin Kodin Kotikoivussa tarjotaan asumispalveluiden lisäksi katkeamaton palveluketju -periaatteen mukaisesti avopalveluja kotona asuville ikäihmisille. Tähän palvelukokonaisuuteen kuuluvat oman ravintolan valmistamat kotiin vietävät lounaat.

Matalan kynnyksen etsivää toimintaa on Jyllin Kodilla toteuttanut aktiivisesti Jyllin Kodin ylläpitämä Lähitori Monitori, jonka toimintaa on osin toteutettu yhteistyössä jo Ikäneuvo- hankkeessa sekä Valli ry:n Iloa Arkeen -konseptin kautta. Lähitori Monitori on osa Pirkanmaan lähitoriverkostoa ja olemme olleet aktiivisia toiminnan kehittämisessä yhteistyössä verkoston kanssa. Toiminta tukee sekä Säätiön toiminnan hyvän elämän viitekehystä että vanhuspalvelulain tarkoitusta ensivaiheen tuen ja neuvonnan saamisesta.

Jalmari Jyllin Säätiön Asiantuntijapalvelut toteuttaa Säätiön sääntöjen pohjalta vanhustyön kehittämistä. Asiantuntijapalveluiden toiminta yhdessä Seniorikuntokoulun ja Ystävätoiminnan kanssa ovat keskeinen peruste Säätiön toiminnan yleishyödylliselle statukselle. Toiminnan tarkoituksena on tukea Säätiön ja Jyllin Kodin kasvua ja kehittymistä, asiakasmäärän lisääntymistä sekä Jyllin Kodin asemaa vanhustyön toimintaympäristössä.

Konsernin periaatteisiin kuuluu lähimmäisvastuuseen pohjautuva kasvu. Jalmari Jyllin Säätiö on saanut v. 2022 lopussa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) ehdollisen varauksen erityisryhmien investointiavustuksen myöntämiseen ja vuokra-asuntojen rakentamisen korkotukilainaksi hyväksymiseen. Tarkoitus on rakennuttaa ns. Senioritalo alueen ikäihmisille. Talon suunnittelu on menossa ja valmistumisajaksi on arvioitu v. 2025 kevät.

Henkilöstö

Jyllin Kodit on merkittävä työnantaja Ikaalisissa. Työllistämme yhteensä 131 sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaista tukitoimintoihin tällä hetkellä. Jyllin Kodilla ei ole ollut isoja haasteita henkilöstön saatavuudessa mitoituksen noususta riippumatta.

Ilmaisemme huolestamme sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tulevaisuudesta kunnassamme ja lähialueillamme.

Jalmari Jyllin Säätiö ja Jyllin Kodit Oy

Ikaalinen 1.9.2023

Juhani Hakala
hallituksen pj.

Pirjo Berg
toimitusjohtaja

Eläkeliiton Ikaalisten yhdistys ry

Vetoomus Pirkanmaa hyvinvointialueen päättäjille

Eläkeliiton Ikaalisten yhdistys ry haluaa ilmaista suuren järkytyksensä esiin tulleesta suunnitelmasta, jolla nyt esitetyt muutokset terveyspalveluissa vaikuttaisivat ikäluokkamme tarpeisiin.

Olemme merkittävä ryhmä täällä ja myös Pirkanmaan piirin suurimpana yhdistyksenä 600 jäsenen voimin.

Jatkossa tasokkaiden ja laadukkaiden terveyspalveluiden häviäminen Ikaalisista johtaisi siihen, että tällä hetkellä erittäin hyvin toimiva järjestelmä kylmästi tuhottaisiin.

Asiointi naapurikuntiin vaikeutuisi pidentyvien matkojen takia. Merkittävä osa meistä ei pystyisi itsenäisesti hakeutumaan paikkaan, missä palvelua olisi tarjolla. Ainoa tapa selviytyä on läheisten apu tai taksi, koska julkista liikennettä ei juurikaan ole käytettävissä. Kela-taksi toimii, mutta veloitus on 25€ / matka; vielä mutta miten kauan.

Digipalvelujen kehittäminen ja laajentaminen osaksi terveydenhuollon toimintaa ei meidän ikäryhmälle valitettavasti tuo merkittävää helpotusta. Yhdistyksemme jäsenistä puolet eli lähes 300 käyttää sähköpostia ja muita verkon palveluja. Kuitenkin moni jää täysin näiden tiedonvälitysmenetelmien ulkopuolelle ja digipalvelujen tavoittamattomiin.

Terveydenhuollon toimijoiden henkilökohtainen tapaaminen ja palvelujen saaminen terveysasemalla on erittäin tärkeää.

Esitämme suuren huolestuksen terveyspalveluiden tulevista järjestelyistä oman kuntamme osalta.

Tehdyt suunnitelmat toteutuessaan ovat kohtalokas isku koko Ikaalisten kaupungille.

Ikaalinen 29.08.2023

Eläkeliiton Ikaalisten yhdistys ry

Tapio Kuuri, puheenjohtaja

Ikaalisten Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry:n lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen (PIRHA) suunnitelmista lakkauttaa Ikaalisten vuodeosasto ja vastaanottopalvelut

Olemme todella tyrmistyneitä suunnitelmistanne saavuttaa säästöjä lakkauttamalla Ikaalisista vuodeosasto jo vuoden 2024 kesällä ja vastaanottopalvelut jollain aikajaksolla. Meistä kaikista tuntuu todella järjettömältä lakkauttaa se, mikä hyvin toimii. Lakkauttaa se, mistä olemme saaneet olla ylpeitä

Ikaalisiin on aikanaan kehitetty Pirkanmaan ensimmäinen Sote-keskus, johon on koottu monipuolisesti perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja vanhuspalveluiden toimintoja. Sen eri toiminnot ovat saaneet maakunnallista ja valtakunnallista kiitosta. Olemme saaneet lukemattoman määrän sote-palveluita saman katon alta. Vain asumispalvelut, eläinlääkäripalvelut ja päivätoiminta ovat olleet muualla. Jopa hammashoito on ollut samassa pihapiirissä.

Tapa, millä olette tätä asiaa eteenpäin vieneet ja päätöksiänne tehneet, on hyvän hallintotavan irvikuva. Asiaa on valmisteltu salassa asukailta, työntekijöiltä, luottamushenkilöiltä. Kaikilta niiltä, joita tämä asia todella koskee ja koskettaa. Asian valmistelu on PIRHA:n taholta ollut erittäin ylimielistä. Ikävä kyllä, se sama ylimielisyys jatkui myös Ikaalisten asukastilaisuudessa. Vaikutusten arviointi on hyvin puutteellinen. Rehellisesti sanottuna se ei näy millään tapaa suunnitelmistanne. Jos teidän käsityksenne hyvästä hallintotavasta ja demokratiasta on se, millä tavalla tätä asiaa olette suunnitelleet, niin PIRHA:n tulevaisuus on kaikkea muuta kuin ihmisläheinen, arvostava, rohkea, vastuullinen tai luottamusta herättävä. Eli kaukana siitä, mitä strategiassanne olette arvoiksenne määrittäneet.

Ikaalisissa on tehty vuosikaudet hyvää työtä sote-palveluiden eteen. Täällä on pidetty huolta työntekijöiden ammattitaidosta ja kiinteistöistä. Sote-keskus on hiljattain saneerattu. Vuodepaikkoja on helppo lisätä miltei heti 60 asiakaspaikkaan. Pienellä investoinnilla saadaan n. 90 asiakaspaikkaa. Väitteistänne huolimatta työvoiman saannissa ei ole ollut yhtään enempää vaikeuksia kuin muuallakaan Pirkanmaalla. Paremminkin päinvastoin etenkin hoitohenkilöstön osalta.

Työntekijöiden tulevaisuus meitä myös huolettaa. Mikä on heidän kohtalonsa? Heitelläänkö heitä kuin rukkasia pitkin poikin Pirkanmaata. Kaikki tiedämme, hoitohenkilöistä on huutava pula. Tapa, millä te kohtelette työntekijöitä, ei ainakaan lisää alan vetovoimaa. Pitää muistaa, että henkilöstö on minkä tahansa organisaation tärkein resurssi.

Kovasti te puhutte digitalisaatiosta ja uskotte digitaalisten palveluiden voimaan. Totta on, että siitä on isosti apua, mutta ei siitä ole ihmisen korvaajaksi. Hyväksi rengiksi siitä on. Isännäksi sitä ei parane päästää. Merkittävä osa Ikaalisten väkiluvusta muodostuu ikäihmisistä. Heille digipalvelut ovat hyvin vieraat, puuttuu osaamista ja välineet.

Teiltä on myös unohtunut suunnitelmienne suoranaiset ja kerrannaiset vaikutukset Ikaalisten elinvoimaan. Jos täältä katoaa sote-palvelut, niin vaikea on tänne houkutella lapsiperheitä. Todennäköisempää on, että poismuutto Ikaalisista vain lisääntyy ikäluokkaan katsomatta. Ikaalisissa työskentelee PIRHA:n palveluksessa noin 160 henkilöä ja suunnilleen saman verran muuta sote-henkilöstöä yksityisellä puolella. Miten moni heistä jatkaisi asumista Ikaalisissa, jos sotealan työpaikat siirtyvät muualle? Korostamme sitäkin, että Ikaalinen on koulutuskaupunki ja opiskelijoillakin on oikeus lähipalveluihin terveydenhuollonkin osalta. On myös huomioitava, että Ikaalisissa annettavalle lähihoitajakoulutukselle on erittäin tärkeää, että paikkakunnalta löytyy riittävästi työharjoittelupaikkoja.

Ymmärrämme, että säästöjä pitää tehdä. Tarvitaan myös tehokkuutta. Voimme aiheellisesti kuitenkin kysyä: Sekö on teille tehokkuutta, että tuhoatte sen, mikä hyvin toimii? Sekö on säästöä, että rakentaisitte uutta ja epävarmaa, kun saisitte valmiin, esimerkillisen kokonaisuuden suoraan syliinne? Vieläpä hyvin edullisesti.

Meillä on paljon epävarmuutta, huolta, pelkoa, hätää. Sitä te olette saaneet aikaan. Vielä teillä on mahdollisuus kääntää kurssi ihmistä ajattelevaksi. Se ei onnistu salassa tekemällä, suuressa kiireessä. Se onnistuu, kun otatte ihmisen keskiöön. Ajattelemalla ja tekemällä sen, mikä ihmiselle on hyvä. Noudattamalla edellä mainittuja Pirkanmaan hyvinvointistrategian omia arvoja: ihmisläheisyys, arvostus, rohkeus, vastuullisuus, luottamus.

Ikaalisissa 1.9.2023

Ikaalisten Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry

Riititalan Seudun Kylät ry lausuu syvän huolen Pirhan suunnitelmasta lopettaa Ikaalisten sote-keskuksen vuodeosasto vuoden 2024 kesällä ja mahdollisesti koko sote-keskus.

Me riititalalaiset olemme saaneet sote-keskuksestamme helposti ja joustavasti kaikki tarvitsemamme sote-palvelut: sosiaalityön, puheterapian, äitiys- ja aikuisneuvolan, vammaispalvelut, röntgenin, laboratorion, psykiatrisen sairaanhoidon, psykologin palvelut, kiirevastaanoton, sairaalahoidon, kotihoidon, kotisairaalahoidon, asiakasohjauksen, omaishoidon tuen, ikäihmisten lyhytaikaishoidon, hoitotarvikkeet, fysioterapian, apuvälineet, lääkäripalvelut, mammografia, monet erikoishoidot, viimeisen palvelun Pirkanmaan kauneimmassa kappelissa. Tämä kaikki saman katon alta. Hammashoitokin löytyy samasta pihasta.

Ikaalisissa toteutettiin useita miljoonia euroja vaatinut terveystakeskuksen remontti 10 vuotta sitten. Ikaalisten terveystakeskus koki laajan saneerauksen ja uudistuksen myötä tiloihin valmistui nykyaikainen sote-keskus, Pirkanmaan ensimmäinen sote-keskus. Tätä saneerausta valtio tuki ja kuntalaiset ovat rahoittaneet sitä kunnallisveron kautta. Ikaalisten moderni sote-keskus ei kuulu niiden 15 terveystakeseman joukkoon, jotka ovat välttävissä/heikossa kunnossa tai käyttöikänsä päässä. Ikaalisten sote-keskus on tilojen osalta kuin uusi, röntgentilat uusittiin vuosi sitten. Ikaalisten sote-keskus on huomioitu ja palkittu myös valtakunnallisesti.

Olemme olleet erittäin tyytyväisiä saamamme palveluun, joka kattaa kaikki ikäluokat, vauvasta vaariin ja mummoon. Olemme kokeneet hyvin tärkeäksi, että omaisilla on ollut lyhyt matka katsomaan läheistään. Myös potilaille on ollut iso merkitys toipumisen kannalta olla lähellä läheisiä, olla tutussa ja turvallisessa ympäristössä.

Olemme todellakin arvostaneet edelläkävijä-soteamme. Emme ymmärrä, miksi Pirha haluaa ajaa alas Pirkanmaan toimivimman sote-keskuksen, josta olemme saaneet ystävällisen, nopean ja laadukkaan palvelun. Olemme päässeet Ikaalisissa kehitettyyn kotisairaanhoitojärjestelmän piiriin, se vaatii toimiakseen sote-keskusta. Kun saamme matalalla kynnyksellä palvelua tutusta sote-keskuksesta, voimme luottaa siihen, että palvelutarpeeseen vastataan. Ei tule turhia yhteydenottoja tai hoidon aloituksen viivästymistä. Erikoissairanhoidon kustannukset tulevat paljon kalliimmaksi.

Mahdollisella lakkautuksella on iso merkitys myös siihen kokonaisuuteen ja elinvoimaan, millä mallilla Ikaalisissa ja varsinkin maaseudulla eletään tulevaisuudessa. On päivänselvää, että suunnitelmienne toteutuessa kylien elinvoima kokee melkoisen kolauksen, voidaan ehkä puhua jopa kuoliniskusta Ikaalisiin sekä osille kyliä. Mahdollisen lakkautuksen myötä ikaalilaiset olisivat hyvin eriarvoisessa asemassa sosiaali- ja terveystakespalveluiden saatavuuden suhteen kuin monet muut hyvinvointialueen asukkaat. Vähävaraisilla ja runsaasti terveydenhuollon palveluita käyttävillä ei ole varaa lähteä toiseen kuntaan hakemaan palveluita taksilla, sillä kyliltä ei ole julkista liikennettä.

Ikaalisten iso rikkaus ja voimavara ovat elinvoimaiset ja -kelpoiset kylät. Näin me ajattelemme täällä Riitialassa. Täällä vallitsee vahva yhteisöllisyys. Täällä pidämme parhaan kykymme mukaan huolta myös läheisistä. Me ihmiset muodostamme hyvinvointialueen ja hyvinvointialueen tulee taata jäsenten hyvinvointi. Tämä onnistuu vain säilyttämällä peruspalvelut omalla kotipaikkakunnalla. Toivomme, että myös Pirha omaa tämän saman ajatusmallin: pidä huolta läheisestä lähellä.

21.8.2023 Riititalan seudun kylät ry

Hanna Kianen, puheenjohtaja

Tevaniemen Kyläseuran kannanotto Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkkouudistukseen (09/2023)

Hyvinvointialue ja keskittämisen ”kylmä kyyti” kauhistuttaa Tevaniemen Kyläseuran hallitusta ja kyläläisiä. Sieltäkö, mistä ei Hyvinvointialueen aluevaltuustossa ole ketään, on nyt hyvä ottaa? Me olemme Ikaalisissa tottuneet hyvään hallintotapaan ja tasapuoliseen kohteluun koko Ikaalisten alueella. Pirkanmaan hyvinvointialueko muuttaa Ikaalilaisen hyvinvoinnin ja unohtaa ihmisen?

Ikaalisten TK-sairaalassa on tarvittaessa ollut hyvä paikka kyläläisten toipua (melkein kuin kotona olisi). Sinne on ollut helppoa poiketa, kun ”maalikylille on lähdetty seleentakaa” katsomaan omaa läheistä, naapuria tai tuttua kyläläistä. Sotekeskuksesta saa muutoinkin palvelut, ns yhden luukun taktiikalla. Kyliltä asioivan on helppoa pysähtyä ja saada asiat hoidettua sotekeskuksessa ja naapuri kiinteistöstä vielä lääkitys mukaan. TK-sairaalan suunniteltu lakkautus vuoden 2024 kesään kauhistuttaa ja pelottaa. Koko Sote-keskuksen kaavaillut toimintojen supistukset tuntuvat toteutuessaan kammottavilta. Viimeinenkö sammuttaa valot? Ja niin vain savut kyliltä vähenevät, palvelujen karatessa aina vain ja yhä kauemmas.

Miten kaavaillut heikennykset vaikuttavat jäljelle jääviin palveluihin? Onko mm jalkautuvia palveluita suunniteltu/resursoitu riittävästi ennen kuin ns kivijalkapalveluita poistetaan? Palveluverkkouudistus ollaan toteuttamassa kovin sektoreittain. Onko asiakas keskiössä?

Pirhan palveluiden ollessa melkoisen digitaalipainotteiset, yhteystietojen puute, niiden löytämisen hankaluus, suuton/sanaton kasvoton Pirhan logo vain tuijottaa tiedon etsijää. Nyt tuntuu, että Pirha tekee aivan outoa ”politiikkaa” haluten poistaa hyviä sote-rakenteita, jopa kyliä ja kuntia kartalta. Samalla on menossa hukkaan Ikaalisissa vuosien aikana tehty toimiva Sote organisaatio. Kuulostaa eurojen ”ropinalta viemäriin”.

Onko valmistelussa riittävästi huomioitu, että Ikaalisissa ml Tevaniemen kyläseuran alueella on paljon kesäasukkaita (Tilastokeskuksen mukaan Ikaalisissa 2226 kpl kesämökkiä v 2022)? Mihin terveydenhuoltoon he tukeutuvat kiireellisissä tilanteissa?

Kuinka supistukset mahtavat tuoda säästöjä, kun lääkäriin hakeutumista pahimmassa tapauksessa venytetään ja pitkitetään (ennaltaehkäisy näkökanta puuttuu). Asukkaita pelottaa, etten sinne jaksu, uskalla tai osaa. Sitten lopulta voikin tulla todella pitkä ja kallis reissu. Ympäri Kyrösjärveä onkin muodostumassa Pahoinvointialuetta Hyvinvointialueen sijasta.

Tevaniemen Kyläseura ry:n hallitus

Kannanotto Pirkanmaan hyvinvointialueen suunnitelmaan lakkauttaa Ikaalisten vuodeosasto ja myöhemmin mahdollisesti vastaanottotoiminta ja päivystys

Pirkanmaan hyvinvointialue julkaisi 16.8.23 esityksen vuodeosastojen ja terveysasemien sulkemisesta, tässä listassa oli mukana Ikaalisten vuodeosasto, jota esitettiin lakkautettavaksi jo ensi vuoden aikana. Vastaanottotoiminnan ja päivystyksen kohtalo esitettiin myös olevan vaakalaudalla. Uutinen vuodeosaston lakkauttamisesta tuli henkilöstölle ja kuntalaisille täytenä yllätyksenä, koska pari kuukautta aiemmin hyvinvointialue julkaisi raportin, jossa esitettiin Ikaalisten vuodeosastoa pysyväksi pohjoisena pisteenä ja osastopaikkojen kapasiteettia nostettavaksi yli 60 paikkaan. Tämän selvityksen tavoitteena hyvinvointialue korosti faktapohjaa ja selvitys toteutettiin konsulttiyhtiö Delfoi Oy:n avustuksella, joka käytti tietoja Pirkanmaan kuntien vuodeosastoilla hoidetuista potilaista 12/2021–12/2022 (Aluehallitus, kokous 26.6.2023, § 172 Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarveanalyysi ja loppuraportti). Epäluottamusta hyvinvointialueen toiminnassa herättää se, että selvitykseen käytettiin paljon resursseja ja toisessa hetkessä hyvinvointialue on kääntänyt takkinsa ja viimeisimmän hyvinvointialueen tiedotteen mukaan kaavaileekin Ikaalisten vuodeosastoa lakkautettavaksi ja vielä hyvin lyhyellä ajalla. Faktatiedon ja konsulttiyhtiön selvityksen luulisi olevan hyvin pätevää ja luotettavaa siihen millainen ratkaisu on kannattava. Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallituksen kokouksessa käy myös ilmi, että

---

jatkohoitopaikkojen määrä on riittämätön tarpeeseen nähden ja jatkohoitoon ohjautuminen ei toteudu optimaalisesti (Aluehallitus, kokous 12.6.2023, § 152). Nyt jatkohoitopaikkoja ollaan supistamassa ja toimiva vuodeosasto lakkauttamassa.

Ikaalisten sote-keskus on remontoitu kattavasti ja remonttia on päivitetty vuosittain. Ikaalisten vuodeosaston tilat ovat erittäin hyvät ja käytännölliset sekä kilpailukykyiset esimerkiksi Parkanon terveyskeskuksen tiloihin verrattuna, jossa peruskorjausta ei ole tehty ja tilat vanhat, sekä Parkanon kuntoisuusluokitus on huono. Ikaalisiin on rakennettu sote-keskus, jossa kaikki palvelut ovat jo yhden rakennuksen sisällä ja toiminta on moniammatillista ja asiakaslähtöistä. Ikaalisten sote-palveluita on kehitetty jatkuvasti ja ne ovat toimivat ja nykyaikaiset. Vuodeosaston tiloja on remontoitu hiljattain mm. hoitajien kanslia ja lääkehuone. Sote-keskuksen röntgentilat ja laitteisto on päivitetty hiljattain. Ikaalisten kaupungin johtaja totesi Pirhan asukastilaisuudessa, että vuodeosaston paikkamäärä pystytään nostamaan yli 60 paikkaan ja kohtuullisin lisäkustannuksin 90 osastopaikkaan.

Vuodeosastolla on nykyaikaiset toimintatavat ja sen toimintaa on kehitetty jatkuvasti. Potilaiden hoito on ollut potilaslähtöistä ja tehokasta. Moniammatillinen yhteistyö on tukenut potilaiden kuntoutumista ja kotiutumista. Osastolla toimii kotiutuskoordinaattori, joka helpottaa kotiutumista turvallisesti ja moniammatillisesti sekä potilaslähtöisesti. Kotiutuskoordinaattori yhdessä lääkärin kanssa aloittaa potilaan jatkohoitosuunnitelman heti potilaan tultua osastolle ja näin ollen potilaan tehokas kuntoutuminen voidaan aloittaa heti suunnitellusti. Potilasliikenne on ollut sujuvaa ja paikat on pystytty pitämään pääasiassa täynnä. Vuodeosaston käyttöaste on ollut hyvä jo pitkään. Potilaita on pystytty ottamaan jatkohoitoon lähes viiveettä. Lisäksi Ikaalisten vuodeosasto on saanut Tays Acutalta kiitosta usein nopeasta jatkohoitoon ottamisesta sekä suuresta määrästä ulkopaikkakuntalaisten potilaiden hoitoa. Erikoissairaanhoidon kuormitusta olemme todennäköisesti pystyneet keventämään hoitamalla jatkuvasti haastavia monisairaita potilaita.

Lupapaikkatoiminta saattohoito -ja palliatiivisille potilaille on tuonut kiitosta kuntalaisilta ja tuonut turvaa potilaille sekä heidän läheisilleen. Lupapaikkatoiminnassa on tehty laajasti yhteistyötä kotisairaalan ja Ikaalisten ambulanssipalvelun sekä Tays palliatiivisen poliklinikan kanssa. Lupapaikkatoiminta on toiminut ongelmitta, ja se on myös vähentänyt erikoissairaanhoidon tarvetta sekä turhia päivystyskäyntejä. Tays Acutan painetta ja kuormittavuutta on vähennetty yhteistyöllä Ikaalisten ambulanssipalvelun kanssa, jolloin

potilas on voitu tuoda osastolle esimerkiksi yö aikaan lääkärin konsultaation perusteella, mikäli todettu, ettei yön aikana ole tarvetta päivystyskäynnille. Yhteistyö on ollut kannattavaa, jolloin päivystyksen kuormaa on pystytty vähentämään ja potilas on päässyt kuitenkin avun piiriin ja hoito on pystytty aloittamaan nopeasti. Vuodeosaston yhteistyö päivystyksen kanssa on sujuvaa ja tehokasta, koska uudistetut tilat mahdollistavat nopean siirron osastolle. Vuodeosasto ja päivystys tekevät päivittäin yhteistyötä ja tilat on suunniteltu lähekkäin, mikä helpottaa potilassiirtoja osastolle.

Hyvinvointialueen tavoitteena on kotisairaaloiminnan kehittäminen ja laajentaminen, Ikaalisissa on hyvin toimiva kotisairaala. Ympäristökunnissa ei ole vielä kotisairaaloimintaa kehitetty. SASKY kouluttaa Ikaalisissa lähihoitajia, joille sote-keskus on pystynyt tarjoamaan harjoittelupaikkoja. Mikäli vuodeosastotoiminta lakkautetaan, on nuorten lähihoitajaopiskelijoiden vaikea päästä harjoittelujaksolle kaupungin ulkopuolelle. Useista eri ammattikorkeakouluista on lähes jatkuvasti opiskelijoita ja sote-keskus on ollut opiskelijoiden keskuudessa haluttu harjoittelupaikka, jossa vuodeosasto on pystynyt tarjoamaan monipuolisen harjoittelujakson.

Vuodeosastolla on hyvin toimiva kokonaisuus, johon kuuluu ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilökunta. Toimintaa on kehitetty jatkuvasti potilaslähtöiseksi ja sujuvaksi. Hoitajapula ei ole rajoittanut toimintaa ja sijaisia on saatu aina rekrytoitua. Henkilökunnan vaihtuvuus on pientä, mikä kertoo myös siitä, että vuodeosasto on pidetty työpaikka. Hoitajien ja lääkäreiden yhteistyö on ollut sujuvaa ja moni lääkäri antanut positiivista palautetta toiminnasta. Hoitajien pitovoima karsii palveluverkkoesityksen myötä, moni hoitaja pohtii omaa tulevaisuuttaan ja sitä kuinka kaukana tulevaisuuden työpaikka sijaitsee. Osalla työntekijöistä työmatka toiselle paikkakunnalle voi olla ratkaiseva tekijä vaihtaa työnantajaa tai jopa alaa. Millä turvaamme tulevaisuudessa hoitajien riittävyyden, kun meitä on nyt jo liian vähän väestöön ja hoidettaviin nähden?

Ikaalisten vuodeosasto on toimiva osasto pienellä paikkakunnalla, jonka sijainti on hyvä Hämeenkyrön ja Parkanon välissä. Ikaalisten väestörakenne vanhenee, eikä terveyspalveluiden karsiminen paranna esimerkiksi nuorten perheiden muuttohalukkuutta paikkakunnalle. Vuodeosaston kapasiteettiä ja toimintaa pystytään kehittämään niin, että Ikaalinen pystyy tarjoamaan ison keskittymän yli 60 paikkaisen osaston, niin kuin ensimmäisessä selvityksessä kävi ilmi. Uudet toimivat tilat ja hyvin rakennettu sote-keskus kokonaisuus on osoittanut onnistuvansa tarjoamaan kansalaisille hyvät ja tasavertaiset palvelut. Ikaalisten kaupunki on panostanut sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämiseen ja tuottamiseen pitämällä tilat ja kokonaisuuden kilpailukykyisenä, nyt tämä hyvä kokonaisuus on lakkautusuhan alla. Tämä ei kuulosta järkevältä taloudellisesti eikä kansalaisten hyvinvointia parantavalta.

<https://pirha.cloudnc.fi/fi->

[FI/Toimielimet/Aluehallitus/Kokous 2662023/Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosasto\(7701\)](https://pirha.cloudnc.fi/fi-)

[file:///C:/Users/ramis/Downloads/Pirha%20vuodeosastanalyysi%20-%20Loppuraportti%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/ramis/Downloads/Pirha%20vuodeosastanalyysi%20-%20Loppuraportti%20(1).pdf)

[file:///C:/Users/ramis/Downloads/Pirkanmaan%20hyvinvointialueen%20vuodeosastojen%20paikkatarvelasennan%20selvitys%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/ramis/Downloads/Pirkanmaan%20hyvinvointialueen%20vuodeosastojen%20paikkatarvelasennan%20selvitys%20(1).pdf)

Kirjeen laatinut 5.9.2023

Tehyn Ikaalisten ammattiosasto ao 352

Pirkanmaan hyvinvointialueen tyyliin "Kylmää kyytiä" Ikaalisten hoitajille ja asukkaille!

Pirkanmaan hyvinvointialueen vastuuvirkamiehet ovat työryhmineen laatineet palveluverkkoa koskevan todella laajan leikkauslistan, millä tulee olemaan todella merkittäviä vaikutuksia Ikaalisissa. Henkilöstövaikutukset eivät yksinään tuo muutoksia vaan Tk-sairaalan sulkeminen tulee karulla tavalla vaikuttamaan myös jäljelle jääviin toimipisteisiin. Näin merkittävä esitys tuotannollisesta muutoksesta olisi vaatinut henkilöstöedustajien ja erityisesti ensimmäisessä aallossa lakkautettavaksi suunniteltujen yksiköiden, joihin Ikaalisten Tk-sairaala lukeutuu, henkilöstön informoimista ennen aluehallituksen esityslistan julkistamista.

Henkilöstö, henkilöstön edustajat mm. Superin jäsenet ja myös yhteistoimintaelimen jäsenet saivat tiedon 16.8. intrassa julkaistusta tiedotteesta, aluehallituksen esityslistan materiaalista ja Aamulehdestä. Millaista toimintaa tällainen on työnantajalta? Ei kovin hyvää ainakaan.

Yhteistoimintaelimen kokousasiakirjat tulivat luettavaksi vasta 17.8. klo 14 jälkeen. Henkilöstöedustajien mahdollisuus perehtyä palveluverkon lakkautukseen liittyvään kokousaineistoon on ollut täysin riittämätön.

Tällä aikataululla henkilöstöedustajien on ollut mahdottomuus lausua leikkauslistaa riittävällä laajuudella. Näin ollen Super varaa mahdollisuuden lausua asiasta tarpeen mukaan vielä myöhemmin, koska päätösjuna näyttää tässä kohtaa menevän kohtuuttoman nopeasti eteenpäin.

Työryhmien nimilistoista emme löytäneet yhtään lähihoitajien edustajaa. On tärkeää, että näin merkittäviä muutoksia suunniteltaessa otetaan laajasti eri ammattiryhmiä mukaan. Lakkautusuhan alla olevissa toimipisteissä ja yksiköissä työskentelee lääkärien, sairaanhoitajien, fysioterapeuttien ja tukityöntekijöiden lisäksi runsas joukko lähi- ja perushoitajia.

Onko lakkautussuunnitelmaa laadittaessa mietitty aidosti henkilöstön liikkumista uusiin työskentelypisteisiin? Totuus on, että työskentelypisteen muuttuminen useiden kilometrien päähän nykyisestä saattaa tehdä töihin kulkemisen jopa mahdottomaksi osalle työntekijöistä. Välttämättä kaikissa perheissä ei ole kahta autoa, saati kaikilla työntekijöillä ajokorttia. Pikaisella tarkastelulla oli helppo todeta, että julkisilla kulkuneuvoilla ei aina ole mahdollista kulkea edes naapurikunnan tai Ikaalisten alueella töihin. Kolmivuorotyöstä puhumattakaan.

Joukkoliikenteen lisääminen ensi kevääseen mennessä on varmasti mahdotonta eli muista keinoista on tärkeää henkilöstön ja henkilöstöedustajien kanssa miettiä ja neuvotella. Pohdinnan alle on tarpeen saada esim. työmatkatuki, työaikajoustot, työnantajan omistamat työmatkoihin käytettävät autot ym.

Miten saadaan Ikaalisten sitoutunut SOTE henkilöstö näkemään muutos mahdollisuutena?

Miten vaikuttavat pidentyvät työmatkat, mahdolliset lasten päivähoidon pidentyvät hoitoajat, eri toimipisteet intoon siirtyä toisaalle töihin?

Karkaako Ikaalisissa hoitotyöntekijöitä jälleen muihin töihin? Miltä näyttää asuminen Ikaalisissa? Tässä muutamia pohdittavia näkökulmia.

Toivottavasti päätöksiä tehtäessä huomioidaan myös se, että leikkauslistat koskevat vain julkista puolta. Pirhalla on kokonaisbudjetti koko hyvinvointialueelle sisältäen myös ostopalvelut eli niitäkin tulee kriittisesti tarkastella säästöjä haettaessa. Nyt niistä ei ole mainittu missään. Henkilöstön edustajille tulee toimittaa tiedot, miten kauan sovitut ostopalvelut ovat voimassa ja millä paikkakunnilla ne ovat?

Nyt suunnitellut palveluverkon supistukset vaativat ammattitaitoista ja hyvin johdettua muutostukea sekä äärimmäisen hyvää viestintää. Niiden suunnittelu on tarpeen aloittaa viipymättä, jotta emme menetä hyviä työntekijöitä muille markkinoille.

Ikaalisten Super ammattiosasto 626 Ry

KANNANOTTO PIRHAN PALVELUVERKKOESITYKSIKSI IKAALISISSA

Miksi Pirha haluaa lakkauttaa Ikaalisten toimivan terveydenhuollon?

Jos Pirhan esitys vuodeosastojen sulkemisesta toteutuu:

- Näkövammaiselle kommunikointi ja liikkuminen uudessa ympäristössä on aina haastavaa ja avun tarve on suurempi.
- Näkövammaisen siirtäminen oman kaupungin vuodeosastolta outoon ympäristöön, tuo turvattomuuden tunteen. Pitkät matkat rasittavat myös omaisten ja ystävien vierailuja. Masennus ja yksinäisyys lisääntyvät ja paraneminen pitkittyy. Apuvälineiden tuominen/saaminen vaikeutuu.

Jos Pirhan esitys terveyskeskuksen sulkemisesta toteutuu:

- Kaikki terveysterveyst palvelut hankaloituvat. Matkat pitenevät ja kustannukset nousevat. Näkövammaiset ovat usein pienituloisia.
- Ikaalislaisilla näkövammaisilla elämä vaikeutuu entisestään jos hoitaja- ja lääkärikäynnit korvataan etäyhteydellä.

Tietokonetta ja älypuhelinta ei ole kaikilla, eikä ole tietotaitoa yhteyden ottamiseen. Kuka kouluttaa näkövammaisia ikäihmisiä tietokoneen/puhelimen käyttäjiksi?

Kustannukset nousevat kaikille osapuolille: näkövammaisille, Pirhalle, Kelalle ja valtiolle.

Kyrösjärven seudun Näkövammaiset ry

Ikaalisissa 1.9.2023

Päivi Rajala,sihteeri

Sari Ryynänen, varapuheenjohtaja

Ikaalisten Invalidit ry:n kannanotto terveyspalvelujen lopettamiseen

Ikaalisten vanha kauppala on lehmuskujineen kaunis ja nähtävyytenä ainutlaatuinen. Pitkä perinne on myös terveydenhuollossa. Sairaalassa hoidettiin kunnan asukkaita syntymästä hautaan. Sittemmin kauppala liitettiin osaksi pitäjää ja tänä päivänä laajempi taajama on Ikaalisten sydän. Siellä on kaupat, koulut, sotekeskus, apteekki ja vasta valmistunut Valkean Ruusun areena.

Mutta mitä nyt – oli tyrmistyttävää lukea lehdestä kaavailuja Pirhan suunnitelmista lakauttaa meille ikäihmisille tärkeät terveyspalvelut. Suunnitelmien täysimääräisesti toteutuessa se on ”kuolinisku” koko kaupungille. Ikaalisten kuulemistilaisuus 29.8. vain vahvisti käsitystä, että näin todella tulee tapahtumaan. Olkoonkin, että Hämeenkyröön on lyhyt matka, mutta se ei kerro kaikkia vaikeuksia, miten ja millä jatkossa palvelut ovat sieltä saavutettavissa, kun ei ole omaa autoa tai ajokorttia eikä naapuri- ja omaisten apuun voi aina turvata. Ainoaksi vaihtoehdoksi jää Kela-taksin käyttö, mikä ei ole halpaa asiakkaalle eikä varsinkaan yhteiskunnalle.

Ikaalisten Sote-keskus on kunnossa, vasta remontoitu, viihtyisä ja esteetön. Miksi viedä palvelut pois ja jättää talo tyhjäksi. Riittäneekö Hämeenkyrössä ajanmukaisia tiloja tarpeeksi, ainakin parkkipaikoista siellä on pulaa? Ikaalisissa kiitoksen paikka on myös osaavalle ja asiakkaan huomioon ottavalle henkilökunnalle. Apua on saatu ja jatkohoitoja Tampereella, jos tilanne sen on vaatinut.

Taajama-alueella monet kulkevat matkan sote-keskukseen jalkaisin, pyörällä tai rollaattorilla. Näin esimerkiksi laboratorio,- röntgen ja sairaanhoitajan sekä monipuoliset neuvolapalvelut ovat olleet helposti saavutettavissa. Terveenä ja toimintakykyisenä pysymiseen kannustetaan liikkumaan - voisiko ajatella, että kun lähipalvelut ovat saavutettavissa ilman autoakin, siitä olisi hyötyä myös toimintakyvyn ylläpidossa.

Ikaalisten Invalidit ry allekirjoittaa kaupungin ajatukset lopettamisuhasta. Lisäksi jäsenistöllämme erityisryhmänä on tärkeää, mitä sitten päätettäneenkin, että vastaanottotiloihin ja ajoneuvoihin pääsee esteettömästi ja helposti.

Kyrösjärven Seudun Diabetesyhdistys ry allekirjoittaa Ikaalisten kaupungin kannanoton.

Olemme erityisen huolissamme seuraavista asioista:

- kuinka varmistetaan Ikaalislaisten, erityisesti ikääntyneiden autottomien liikkuminen terveyspalveluihin? Palveluliikenne ei toimi yli kuntarajojen, julkinen liikenne ei tavoita kaikkia. Kelataxien käyttömahdollisuus ja hinta menopaluu 50€ ovat todellisia huolia. Puhumattakaan taksikuluista heille, jotka eivät saa kelataksipalvelua.

- yhdistyksemme on toteuttanut vapaaehtoista digiopastusta ikääntyville jo vuosia ja voimme todeta välineiden ja osaamisen kattavuus väestöstä on vielä kaukana jotta voitaisiin puhua digipalveluista todellisina korvaajina palveluille.

- mitä tapahtuu diabeteshoitajille? Tapaamisten määrälle? Nyt jo vähennetään jalkahoitojen määriä, joten herää kysymys mikä on todellinen Pirhan linja / tavoite diabeteksen hoidossa. Onko todella niin että vuosia tehdyt tutkimuksiin pohjautuneet ja toimivat toimintamallit halutaan lopettaa? Diabetes on kasvava kansansairaus jonka ennaltaehkäisemiseen, varhaiseen puuttumiseen ja systemaattiseen oikea-aikaiseen hoitoon tarvitaan asiantuntija-hoitajia sekä lääkäreitä. Miten tämä varmistetaan tasapuolisesti kaikille kunnille ja kuntalaisille?

Ymmärrämme että raha määrittelee paljon, mutta onko laskettu lopullista summaa kerrannaisvaikutteiden kanssa. Tämäkö lopettamisvimma on todellakin hyvinvointialueen alkuperäinen suunnitelma??

- koemme että Pirhan menettelytapa esitysten suhteen ei ole hyvän yhteistyötavan mukaista ja siten herättää epäluottamusta ja nostaa esiin kysymyksen onko asiat jo valmiiksi päätetty? Ja kuntalaisten kuuleminen on vain teatteria.

Toivomme Pirhalta avointa keskustelua alueiden työntekijöiden, kunnan, kuntalaisten sekä kolmannen sektorin kanssa ratkaisujen löytämiseksi.

Terveisin

Kyrösjärven Seudun Diabetesyhdistys ry

varapuheenjohtaja *Veikko Äijälä*

Pirkanmaan pienten kuntien kuntajohtajien kannanotto Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkkoselvitykseen ja siinä esille tuotuun tavoitetilään

Pirkanmaan kunnat ja hyvinvointialue allekirjoittivat talvella yhteistyösopimuksen. Sopimuksen mukaan: *”Strateginen kumppanuus rakentuu vahvaan luottamukseen ja sitoutumiseen yhdessä tekemiseen. Yhteistyötä tehdään avoimin ja vuorovaikutuksellisin suhtein.”* Lisäksi sopimuksessa sanotaan: *”Tavoitteena on optimoida ja synkronoida kunnan ja hyvinvointialueen toteutusohjelmat keskenään sekä kuntien ja hyvinvointialueen johdon informointi ja kuuleminen sote- ja pelastuspalvelujen palveluverkon ja alueen kuntien maankäytön ja palveluverkon toteuttamisen kehittämisessä.”* Nyt me kunnat odotamme hyvinvointialueelta tätä kumppanuutta, luottamusta sekä kuntien kuulemistä.

Useat Pirkanmaan kunnat ovat lukeneet erittäin huolestuneina Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksessä esitettyä muutossuunnitelmaa, jonka mukaan nykyinen 40 kivijalkatoimipisteen verkko ollaan supistamassa 21:een toimipisteeseen, joista seitsemän (7) sijaitsee Tampereella. Ilman omaa fyysistä terveysasemaa jäisi esityksen mukaan yhteensä kahdeksan (8) Pirkanmaan kuntaa, jotka ovat Ikaalinen, Juupajoki, Kihniö, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Urjala ja Vesilahti. Vuodeosastoja ollaan lisäksi sulke-
massa Kuhmoisista, Ikaalisista, Mänttä-Vilppulasta, Orivedeltä ja Ruovedeltä.

Näin radikaalia suunnitelmaa perustellaan ennen kaikkea euroilla sekä väestömäärillä kyseisillä alueilla. Molemmilla perusteluilla on haasteensa. Eurojen suhteen ongelmana on se, että vielä ei ole tarkkaa suunnitelmaa siitä, mitä kivijalkapisteitä korvaavat terveyspalvelut tulevat olemaan. Puhutaan liikkuvista ja digipalveluista, mutta ei ole konkretiaa, miten ja missä näitä olisi saatavilla. Ei ole kustannusvertailua siitä, mitä liikkuva ja digipalvelu maksavat verrattuna siihen, että edelleen olisi selkeää fyysistä palvelua kivijalkatoimipisteessä. Ei ole vielä tiedossa, mitä liikkuvaan ja digiin siirtyminen maksaa ja onko niihin tarvittavaa tekniikkaa ja laitteistoa saatavissa.

Pirkan lääkärit Elina Miettola ja Riikka Hämeenoja ottivat kantaa selvitykseen omassa mielipidekirjoituksessaan Aamulehdessä 22.8.2023. Heidän mukaansa, mitä vanhemmasta ja sairaammasta väestöstä on kyse, sitä suurempi tarve on kasvokkain tapahtuvalle kohtaamiselle ja potilaan tutkimiselle. He ottavat kantaa myös siihen, että suuri osa potilaista ei pysty asioimaan sähköisesti ja että sähköisesti asioivat yleensä ne potilaat, jotka ovat muutenkin paremmassa kunnossa. Pirkan selvityksessä on viitattu sairastavuusindeksiin. Pirkanmaalla se on korkein Ruovedellä (136) ja kolmanneksi korkein Kihniössä (131). Näissä kunnissa on siis suhteessa Pirkanmaan sairainta väkeä, joka todennäköisesti tuota lähipalvelua tarvitsee enemmän. Silti näistä kunnista ollaan lopettamassa kivijalkatoimipisteet. Kuudella muullakin kunnalla, josta kivijalkatoimipisteet ollaan lakkauttamassa, on kohtuullisen korkea sairastavuus: Urjala 128, Ikaalinen 116, Pälkäne 113, Juupajoki 110 ja Punkalaidun 107. Tämä korreloi myös hyvin pitkälti iäkkään väestön kanssa, jota näissä kunnissa on suhteessa enemmän kuin alhaisen sairastavuusindeksin kunnissa. Nämä kaikki tekijät ristiintaulukoimalla voisi tulla todellisuutta paremmin kuvaava analyysi. Viemällä kivijalkapalvelut pois näistä pienistä kunnista, laitetaan tämä iäkkäin ja huonokuntoisin väestö liikkumaan pisimmät matkat kivijalkapalveluihin, joita he todennäköisesti muuta väestöä enemmän tarvitsevat. Tämän vuoksi on kohtuutonta tarkastella toimipisteiden määrää suhteessa asukaslukuun, koska luku ei ole vertailukelpoinen kuntien maantieteen ja asukkaiden sairastavuuden osalta.

Molempiin näihin ylläoleviin näkökulmiin liittyy vahvasti myös vaikutusten arviointi, joka on selvityksessä valitettavan puutteellinen. Paitsi, että selkeä kustannusvertailu puuttuu, niin puuttuu myös arvio siitä, millä tavalla digipalvelut ja liikkuvat palvelut pystyvät todellisuudessa vastaamaan kivijalkapalvelun lakkauttamisesta johtuvaan palveluntarpeeseen ja mikä on niiden vaikuttavuus lähipalvelun korvaajina. Onko myös riskinä, että säännöllisen lähipalvelun puute voi johtaa liian myöhäiseen hoitoon hakeutumiseen ja tällä tavoin

kuormittaa yhä enemmän kalliimpaa erikoissairaanhoidtoa? Onko lisäksi riskinä se, että näiden harvaan-asutumpien ja etäämmällä palvelukeskittymistä asuvien kokonaishyvinvointi ja yksinäisyys lisääntyvät ja näin ollen ihmisten eriarvoisuus kasvaa, eikä yhdenvertaisuus Pirkanmaalla toteudu?

Vastaanottopalvelujen toimipisteiden vähentämisessä on kyse kuntalaisten ja koko kunnan näkökulmasta erittäin merkittävästä päätöksestä, jonka vaikutukset tulisi arvioida kuntakohtaisesti. On eri asia lopettaa yksi kunnan sivupisteistä kuin kunnan ainoa palvelupiste. Vaikka selvityksessä katsotaan yli kuntarajojen, niin ihmisten asiointi kuitenkin tapahtuu hyvin paljon oman kunnan sisällä. Pienissä kunnissa keskusta-alueet, joissa toimipisteet sijaitsevat, ovat yleensä hyvin kompakteja ja muodostavat iäkkäälle väestölle ihan-teellisen asuin ympäristön, jossa terveysasema, apteekki ja ruokakauppa sijaitsevat kaikki lähekkäin ja tuovat elämään helpoutta, sujuvuutta ja turvallisuutta. Pirhan lakkautuspäätöksillä ovat muutkin kunnan palvelut uhattuina, kun ihmiset joutuvat kulkemaan joka tapauksessa kauempana terveyspalveluissa. Pirha ot-taakin turhan suuren roolin pienten kuntien tulevaisuuden elinvoiman määrittelyssä.

Me kaikki kunnat ymmärrämme, että palveluiden järjestämistavat muuttuvat ja niiden on tarpeenkin muut-tua. On tärkeää, että tulevaisuuden digitaaliset mahdollisuudet hyödynnetään mahdollisimman hyvin. Ei vaikuta kuitenkaan yhdenvertaiselta Pirkanmaan kuntien osalta, että joillakin alueilla palveluverkkoa on hy-vin tiheästi ja toisilla alueilla kivijalkapalvelu viedään yhä kauemmaksi asiakkaasta ja korvaajaksi esitetään digi- ja liikkuvia palveluja, joiden tulisi olla ennen kaikkea kivijalkapalvelua täydentäviä palveluja. Kuntien terveysasemista tehdyt kuntoarviot ovat vajavaisia, eivätkä kuvaa suoraan todellista tilannetta. Sen sijaan, että pieniä terveysasemia ylläpidettäisiin, joudutaan tekemään merkittäviä lisäinvestointeja suurempiin ter-veysasemiin. Tältäkin osin on kiinteistöjen osalta kyseenalaista, onko taloudellinen taakka pienempi vai suurempi suurempiin yksiköihin keskitettäessä.

Me Pirkanmaan pienten kuntien kuntajohtajat toivomme, että Pirkanmaan hyvinvointialue ei tee hätiköi-tyjä päätöksiä sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkosta ennen kuin vaihtoehdoksi esitettävät toimin-tamallit ovat todellisesti arvioitavissa niin kustannusten kuin vaikuttavuudenkin osalta. Pirkanmaa on rikas maakunta monipuolisuutensa johdosta. Vahvan keskustaajungin ja kehyskuntien ympärillä on monimuo-toinen ja vahva kuntien joukko, josta osa on profiloitunut esim. merkittävinä maatalouden ja/tai matkailun alueina, jotka tuovat Pirkanmaalle monipuolista veto- ja elinvoimaa. Toivomme jatkossakin olevan näin.

Ikaalisissa 30.8.2023

Eeva Viitanen
kaupunginjohtaja

Juupajoella 30.8.2023

Riku Siren
kunnanjohtaja

Kihniöllä 30.8.2023

Petri Liukka
kunnanjohtaja

Punkalaitumella 30.8.2023

Tuija Ojala
kunnanjohtaja

Pälkäneellä 30.8.2023

Pauliina Pikka
kunnanjohtaja

Ruovedellä 30.8.2023

Toni Leppänen
kunnanjohtaja

Urialassa 30.8.2023

Annu Kuusisto
kunnanjohtaja

Vesilahdella 30.8.2023

Susanna Hokkanen
vs. kunnanjohtaja